

การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "การใช้สุกรหาพืชเปลี่ยน"

สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

นางมาลี ตันติยุทธ

002390

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปฏิญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต

แผนกวิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2516

| 17032520

CONSTRUCTION OF A PROGRAMMED LESSON "USING FORMULA IN FINDING
QUADRILATERAL AREAS" FOR PRATHOM SUKSA SEVEN

Mrs. Malee Tantiyudh

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1973

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปฏิญญาณมหาบัณฑิต

ลงวัน ๒๖๙๗.

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....

.....

.....

.....

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร. ทิพนา เพียงเสมอ

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "การใช้สูตรหาพื้นที่เหลี่ยม"
สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

ชื่อ นางมาลี ตันติบุษ แผนกวิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา 2515

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมาย

การวิจัยเรื่องนี้มีความมุ่งหมายที่จะสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "การใช้สูตรหาพื้นที่เหลี่ยม" เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเพื่อหาถูกวิธีที่เรียนนั้นใช้สอนให้อย่างมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ที่กำหนดไว้ หรือไม่

การดำเนินการ

1. ศึกษาวิธีการเขียนบทเรียนแบบโปรแกรมโดยการเข้าเรียนในชั้น Programmed Instruction ซึ่งจัดสอนโดยแผนกวิชาโสพศศินศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ศึกษาหลักสูตร โครงการสอน และหนังสือแบบเรียนในเรื่องที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะสร้าง
3. สัมภาษณ์ครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาทั่วไปที่ประสบในการสอน
4. กำหนดเรื่องที่จะสร้าง ขอบเขตของเนื้อหาวิชา และเทคนิคการเขียน
5. สร้างจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมของบทเรียน สร้างแบบทดสอบที่จะใช้ในการทดสอบก่อนและหลังเรียนบทเรียน และสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม
6. นำบทเรียนและแบบทดสอบไปทดลอง 3 ชั้น เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียน คือ

6.1 ขั้นทดลองหนึ่งคน ใช้ตัวอย่างประชากรหนึ่งคน

6.2 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก ใช้ตัวอย่างประชากรลีบคน

6.3 ขั้นทดลองภาคสนาม ใช้ตัวอย่างประชากร 100 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากรใช้นักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 ห้อง 2, ห้อง 3, ห้อง 7 และห้อง 11 ของโรงเรียนฤทธิ์มังกรอน ที่มีความรู้พื้นฐานตามที่ทบทวนก่อนการทดลองทั้งสามชั้นนั้น ในนักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรียนด้วยบทเรียนแบบโปรแกรม และทำแบบทดสอบหลังเรียนทั้งสามชั้น โดยในขั้นทดลองหนึ่งคนนั้น ผู้วิจัยทำการทดลองแบบตัวต่อตัว มีการอภิปรายถึงข้อปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนตอบคำตอบในบทเรียนแบบโปรแกรมไม่ถูกต้องในค้านทาง ๆ คือ

เกี่ยวกับส่วนภาษา ความรู้ในการอ่านให้ความรู้และครอบคลุมถึงการเรียนลำดับของกรอบเพื่อจะให้นักเรียนได้ความรู้ร่วบยอดตามที่ทบทวนจากการ นำผลของการทดลองขั้นหนึ่งคนมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในขั้นทดลองกลุ่มเล็ก ในขั้นทดลองกลุ่มเล็กนั้น ผู้วิจัย ให้นักเรียนเรียนบทเรียนด้วยตนเอง มีการอธิบายบทเรียนผ่านเสียงเล่นโดยเกี่ยวกับส่วนภาษา ที่นักเรียนไม่เข้าใจ นำบทเรียนที่นักเรียนทำแล้วมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในขั้นทดลองภาคสนาม ซึ่งทำแบบเดียวกับส่องครั้งแรก แต่ครั้งนี้ใช้ประชากรหนึ่งร้อยคน

ผลของการวิจัย จากการทดลองภาคสนาม เมื่อนำผลของการอยละเอียดของการเติมคำตอบถูกในตัวบทเรียน และการอยละเอียดของกลุ่มในการทำแบบทดสอบหลังเรียนมาเทียบกับมาตรฐาน ๙๐/๙๐ จะได้ค่า $98.63/88.04$ ซึ่งหมายความว่า ตัวบทเรียนมีคุณภาพดีสามารถทำให้ผู้เรียนตอบคำตามในบทเรียนได้ถูกต้องถึงร้อยละ ๙๘.๖๓ แต่ความสามารถในการก่อให้เกิดการเรียนรู้ของบทเรียนที่ทำให้ผู้เรียนทำข้อสอบในแบบทดสอบได้ถูกต้องเพียงร้อยละ ๘๘.๐๔ ซึ่งทำก้าวมาตรฐาน ร้อยละ ๑.๙๖ จึงสรุปผลว่า บทเรียนแบบโปรแกรมที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากได้รับการปรับปรุงแก้ไขอีกเล็กน้อย

ขอเสนอแนะ

1. ควรมีการนำบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่องนี้ไปทำการทดลองขั้นก่อนเล็ก เพื่อปรับปรุงแก้ไขบทเรียนและนำไปทดลองขั้นภาคสนามเพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนใหม่
2. ควรมีการส่งเสริมให้สร้างบทเรียนแบบโปรแกรมในเรื่องทาง ๆ ในวิชาอื่น ๆ ขึ้นอีก เพื่อจะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนได้กว้างขวางขึ้น ซึ่งจะทำให้การใช้บทเรียนแบบโปรแกรมประกอบการสอนได้แพร่หลายท่อไปในอนาคต.

Thesis Title   Construction of a Programmed Lesson "Using
                        Formula in Finding Quadrilateral Areas" for
                        Prathom Suksa Seven.

Name   Mrs. Malee Tantiyudh
                        Department of Elementary Education

Academic Year   1972

ABSTRACT

Purpose:

The purpose of this study was to construct a Programmed Lesson "Using Formula in finding Quadrilateral Areas" for Prathom Suksa Seven students and to gather and analyze the data to find out if the program was effective according to the 90/90 standard.

Procedures:

1. Studying the methods in writing the programs by taking a course in Programmed Instruction taught at the Department of Audio Visual Communication, Graduate College, Chulalongkorn University.
2. Studying the curriculum, long-range plan and textbooks about the subject matter that was to be programmed.
3. Interviewing the Mathematics teachers about the problems in teaching.

4. Selecting the topic to be programmed, scope of the subject matter and techniques in writing the program.

5. Setting up behavioral objectives of the program and constructing pre-and post-test and the Programmed Lesson.

6. Experimenting the program in three steps:

6.1 One-to-one testing.

6.2 Small-group-testing.

6.3 Field-testing

The samples used in this study consisted of 111 pupils from Prathom Suksa 6/2, 6/3, 6/7, and 6/11 of Ritinarongron School. These samples met with the prerequisite qualifications as stated in the program.

The three experiments had the same procedure. First the subjects did the pre-test, then took the program, and finally took the post-test.

In one-to-one testing the student had a chance to discuss the problems about the program questions, the program semantics, the information and concepts presented in the frames, etc. The data gathered were analyzed and the revision of the program was made.

In small-group testing, the students were given the revised program to work on. The students were given some explanation about how to take the program. The data gathered

were analyzed and another revision of the program was made.

In field-testing, the same procedure was followed, but this time there were 100 students for the experiment.

Results:

The data obtained from the study indicated that the average percentage of the right responses made in the programmed lesson and the post-test was 98.63/88.04. This means that the quality of the program was up to the standard. However, since the average post-test score was a little lower than the standard, with another revision of the post-test the program might prove to be highly effective.

Suggestions:

1. This programmed lesson should be revised and tried out again on small-group testing and field-testing.
2. Production of Programmed Textbooks in other fields should be encouraged so that there would be more instructional materials for use in teaching in the future.

กิจกรรมประจำ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องการสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมเรื่อง "การใช้สูตรนาฬิกาเพื่อเหลี่ยม" สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ให้สำเร็จลงด้วยคณ เนื่องจากได้รับความกรุณาจากอาจารย์หลายท่าน อาทิ เช่น รองศาสตราจารย์อ่ำไฟ สุจิริฤกุล เป็นผู้ให้แนวความคิด ดร.พิศนา เทียนเสม เป็นผู้ช่วยแก้ไขหัวขอเรื่อง ขอบคุณรองในการเขียนและให้คำปรึกษาหารือในการต่าง ๆ อาจารย์วรรณี ศิริโชค เป็นผู้ให้คำปรึกษาและแก้ไขขอบพร่องทางด้านเนื้อหาวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำกอง การณสูตร เป็นผู้ให้คำปรึกษาในด้านสถิติ สถาปราชจากอาจารย์ทุกล้านนามของบันนี้แล้ว การวิจัยครั้งนี้จะไม่ประสบผลสำเร็จอย่างแน่นอน

อนึ่ง ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณ อาจารย์อิมนุษย สุทธิประภา แห่งกรมวิชาการที่ให้ช่วยเหลือแนะนำแหล่งความรู้ และขอบคุณคุณครูใหญ่ คณบดุและนักเรียนโรงเรียนฤทธิ์มงคล ที่กรุณาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการทดลองเพื่อการวิจัยครั้งนี้ด้วย。

มาลี พันติพุทธ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๔
 บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
สมมุติฐานในการวิจัย	9
จุดมุ่งหมายของการสร้างบทเรียน	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
ความในสมมุติฐานของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
วิธีดำเนินการ	12
คำนิยาม	13
2. วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
เทคโนโลยีทางการศึกษา	16
Programmed Instruction คืออะไร	17
หลักของบทเรียนแบบโปรแกรม	18
ประวัติความเป็นมาของบทเรียนแบบโปรแกรม	21
ชนิดของบทเรียนแบบโปรแกรม	28

หลักจิตวิทยาในการทำบทเรียนแบบโปรแกรม	30
ลักษณะของบทเรียนแบบโปรแกรมที่ดี	35
ประโยชน์ของบทเรียนแบบโปรแกรม	37
การเขียนข้อมูลน้อยของบทเรียนแบบโปรแกรม	39
การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนแบบโปรแกรมในทางประเทศ และในประเทศ	40
3. การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	65
หลักในการเลือกบทเรียนที่จะสร้าง	65
หลักในการเลือกใช้ชนิดของบทเรียน	67
การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม	68
ทั่วบทเรียนและแบบทดสอบ	73
4. วิธีค่าเบนงานวิจัยและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	161
ตัวคัญชั้นในการค่าเบนงาน	161
การวิเคราะห์ข้อมูล	188
สาเหตุคง ๆ ที่ทำให้บทเรียนที่สร้างขึ้นมานี้ค่าไม่ถึงเกณฑ์ มาตรฐาน 90/90	189
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	192
* บรรณาธิการ	197
ประวัติการศึกษา	203

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. คะแนนการทดสอบก่อนและหลังที่นักเรียนเรียนบทเรียน	170
2. ตารางวิเคราะห์บทเรียน	176